

MINISTERUL EDUCAȚIEI CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
DIRECȚIA GENERALĂ MANAGEMENT ÎNVĂȚĂMÂNT
PREUNIVERSITAR

SCRISOARE METODICĂ

„Educația este un orizont, nu o destinație...”

Am început un nou an școlar și, de data aceasta, cu **un nou curriculum**. Evident, întrebările încep să curgă:

- *De ce ne trebuia un nou curriculum?*
- *Cât de greu ne va fi să îl aplicăm?*
- *Cum aplic noul plan de învățământ, respectiv, cum transfer ceea ce este prevăzut în plan într-o planificare calendaristică?*
- *Mai avem orar sau schemă orară?*
- *Trebuie să parcurg toate cele șase teme mari într-un an? Ordinea lor e fixă?*
 - *Câte activități de limbaj pot să fac într-o săptămână? etc.*

Dacă ne oprim puțin și reflectăm la ideea pe care N.Iorga a formulat-o cu privire la educație și pe care am ales-o ca și titlu al acestei scrisori metodice, descoperim că e bine să ne punem întrebări, că e bine să tindem către un orizont anume, pentru că de acolo sigur vom găsi o altă țintă către care să ne îndreptăm și că TOT și TOATE sunt într-o continuă evoluție. Iar destinația finală rămâne, deocamdată, un punct de neatins.

În contextul socio-politic, cultural și economic actual, marcat indispensabil de necesitatea adaptării la canoane europene (cel puțin), descoperim că întreaga societate românească își îndreaptă speranțele către școală, cerându-i să-și revizuiască principiile și să își adapteze deciziile privind **destinul elevului de azi** (vezi conceptul educației permanente și corelarea acestuia cu ideea lui Comenius conform căreia „*pentru om întreaga viață e o școală*”).

De aceea, într-o manieră deschisă momentului și în contextul dat de frământările ultimilor ani (*Încotro se îndreaptă învățământul românesc?*) și de noutățile apărute la nivelul învățământului preșcolar (*abordarea metodei proiectelor la vârstele timpurii și a activităților integrate, promovarea conceptului de educație timpurie, deschiderea către noile educații, accentele privind educația incluzivă etc.*), sprijiniți în demersul nostru de un nou proiect legislativ (pachetul de legi în domeniul educației) și de un finanțator cu o experiență recunoscută în zona educației (Banca Mondială), am inițiat procesul de elaborare a curriculumului pentru educație timpurie.

I. DESPRE CURRICULUM ȘI SEMNIFICAȚIILE LUI PREZENTE

Termenul curriculum este de origine latină (curriculum, curricula), având mai multe sensuri: alergare, parcurgere, cursă, traseu etc., de unde și semnificația contemporană mai frecvent utilizată: parcurs, drum de viață sau carieră (strâns legat de *curriculum vitae*), „un traseu al vieții unei persoane, marcat de circumstanțe speciale”, după cum remarcă D.Potolea.

Într-o lucrare de sinteză: *Curriculum Development. A Guide to Practice*, editată de John Willes și Joseph Bondi (1984), autorii notează: “*Termenul curriculum provine din cuvântul latin currere, care înseamnă a alerga. Este utilizat în Scoția în anul 1820 și cu un secol mai târziu în Statele Unite. Cu*

timpul, termenul a alerga (în sens motric), capătă noi semnificații: cursă de studiu, deci itinerar școlar, parcurs de învățare”.

În vocabularul cu privire la educație, termenul de curriculum a apărut la sfârșitul secolului al XVI-lea (Vivienne de Lansheere). El devine domeniu de preocupări sistematice după anul 1920, când conceptul includea: toate experiențele pe care elevul le parcurge sub îndrumarea școlii (Kearney and Cook, 1960).

În prima jumătate a secolului XX, câteva lucrări semnificative pentru evoluția teoriei curriculumului aduc în atenția noastră o arie semantică extinsă a termenului către:

- disciplinele studiate în școală (ce se învață) și, respectiv, experiența de învățare a copilului, organizată în școală (cum se învață) – J.Dewey, *The Child and Curriculum*, 1902;
- întreaga experiență de învățare a copilului, dobândită atât în școală, în contextele formale, cât și în afara școlii, prin activități de tip nonformal sau extrașcolar, planificate și aplicate de școală – F.Bobbit, *The Curriculum*, 1918;
 - componentele curriculumului: obiectivele educaționale, experiențele de învățare sau conținuturile învățării, metodologia organizării acestor experiențe de către școală, evaluarea rezultatelor învățării – R.W.Tyler, *Basic Principles of Curriculum and Instruction*, 1950.

Astăzi, termenul de curriculum desemnează ansamblul structurat al experiențelor de predare și de învățare (obiective, conținuturi, material didactic, activități de predare/învățare/evaluare) planificate, oferite sub îndrumarea unei instituții de învățământ (în interiorul și în afara acesteia), în vederea atingerii obiectivelor dinainte stabilite (Gh.Tomșa, 2005)

În învățământul actual românesc, curriculumul reprezintă un **concept-cheie**, utilizat în două sensuri:

- sensul larg – ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece elevul pe parcursul traseului său școlar;
 - sensul restrâns – ansamblul documentelor școlare de tip reglator în care se consemnează datele esențiale cu privire la procesele educative și experiențele de învățare pe care le oferă școala elevilor (plan de învățământ, programe, manuale, ghiduri de aplicare etc.)

Remarcăm, așadar, **extinderea și evoluția acestui concept** de la cursuri obligatorii și cunoștințe către întreaga experiență de învățare a elevului, precum și către planificarea și aplicarea acesteia, și, în același timp, „o încărcătură de semnificații, care îl plasează în zona conceptelor polisemantice larg disputate” (D.Potolea, 2002). În acest sens, autorul citat ne vorbește de o abordare comprehensivă a termenului, de un „*concept integrator al curriculumului*”, care trebuie să țină seama de trei premise fundamentale:

- curriculumul trebuie abordat multidimensional (din perspectivă structurală, procesuală și a produsului);
- curriculumul poate fi definit printr-o familie de termeni, în cadrul căreia fiecare îl definește, dar nici unul nu poate defini esența conceptului în ansamblu;
 - curriculumul nu este un concept static, ci unul dinamic, cu creșteri și îmbogățiri succesive.

Privit așa cum spuneam mai devreme, ca o realitate dinamică, curriculumul și, implicit procesul de

elaborare al acestuia incumbă “*seturi de valori și ideologii diverse*” (M.Preedy, 1988).

Cu toate acestea, se știe că persoanele implicate în elaborarea, implementarea și dezvoltarea curriculumului nu se restrâng la o singură teorie sau concepție și, de aceea, considerăm că mai importanți sunt factorii care determină schimbarea/dezvoltarea acestuia, în contextul în care ei țin de evoluția procesului cunoașterii și, implicit, a societății.

Între **factorii care determină schimbarea/dezvoltarea curriculară** menționăm:

- trebuințele celui care învață;
- structurile școlare (care pot fi adesea depășite de nevoile reale ale educației și devin frâne în dezvoltarea curriculară);
- creșterea cunoașterii;
- comunitatea locală (care exercită presiuni asupra vieții școlare și, implicit, asupra determinării curriculumului prin valorile sale materiale și culturale);
 - progresul societății (în sensul surprins de I.Negreț-Dobridor, prin care școala îndeplinește nu numai o funcție de reproducere socială, ci și una de înnoire și progres economic, asigurând, pe lângă asimilarea culturii existente, și îmbunătățirea ei).

Astfel, dacă ar fi să răspundem la una dintre întrebările formulate la începutul acestei scrisori, am descoperi că atât **trebuințele celui care învață**, cât și **creșterea cunoașterii și progresul societății au determinat decizia noastră.**

II. CUM ÎNȚELEM ȘI CUM APLICĂM PREZENTUL CURRICULUM

Învățământul preșcolar românesc, încă de la începuturi (23 aprilie 1881) a fost receptiv și a răspuns prompt noutăților din domeniul educației copiilor mici, asimilând idei, concepții și practici inovative, inspirate de cercetările din țară și din străinătate, care au creat premisele unor schimbări.

Începând cu anul școlar 2006-2007, Ministerul Educației Cercetării și Tineretului (MECT) a lansat și promovat un nou concept în domeniul educației, respectiv conceptul de **educație timpurie**. Odată cu acest demers, considerat parte a Strategiei în domeniul Educației Timpurii, precum și în concordanță cu documentele internaționale la care România este semnatară (Convenția pentru Drepturile Copilului, Țintele pentru Dezvoltare ale Mileniului etc.), MECT și-a asumat rolul de inițiator al unor programe de educație timpurie care să se adreseze nevoilor multiple ale copilului, ținând cont de sănătate, nutriție, educație, stimulare psihosocială corespunzătoare și, nu în ultimul rând, de rolul mediului în care trăiește acesta.

Acesta este contextul în care a fost elaborat noul curriculum pentru învățământul preșcolar, un curriculum pe care trebuie să îl vedem ca pe un pas înainte, pornind de la ceea ce am avut până acum în plan curricular și ca pe o provocare profesională, în raport cu modul de a răspunde corespunzător la abordări noi și standarde în domeniu prezente și în alte zone ale globului.

Așadar, este bine să ne aplecăm cu răbdare și interes asupra noului document și să descoperim, mai întâi, **elementele de continuitate** prezente în el:

1. finalitățile învățământului preșcolar (care în prezentul document figurează ca finalități ale educației timpurii);
2. planul de învățământ (componentă care a fost mult descongestionată și care, în contextul unei învățări centrate pe copil, încurajează eterogenitatea – abandonarea sistemului de constituire a

grupelor pe criteriul cronologic);

3. metodologia de aplicare a noului curriculum (componentă care a încercat, pe structura metodologiei existente anterior, să clarifice în detaliu contextul nou în care se poziționează prezentul curriculum, conceptele cu care vom opera și eventuale întrebări generate de procesul aplicării acestuia);
4. obiectivele cadru și de referință, precum și exemplele de comportamente (ele au fost, în mare parte, preluate din *Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii* care s-a aplicat până la acest moment).

Pasul următor trebuie să ne conducă la descoperirea **elementelor de noutate**. Și, acestea ar fi:

1. domeniile experiențiale (*câmpuri cognitive integrate* cum le numește L Vlăsceanu, care transcend granițele dintre discipline și care, în contextul dat de prezentul curriculum, se întâlnesc cu domeniile tradiționale de dezvoltare a copilului, respectiv: domeniul psihomotric, domeniul limbajului, domeniul socio-emoțional, domeniul cognitiv);
2. activitățile de învățare (care includ tot ceea ce până acum numeam categorii de activități și ceva mai mult chiar, pentru că acum ne reamintim ce am învățat în școală despre rutinele din viața copilului și de faptul că și ele sunt tot activități de învățare);
3. temele anuale de studiu, care ne ajută să proiectăm conținuturile și să derulăm activități integrate.

În fine, dacă după o scurtă privire aruncată noului curriculum am reușit să descoperim elementele de continuitate și pe cele noi, este bine să parcurgem cu mare atenție *Metodologia de aplicare* a acestuia și să distingem **accentele care se pun**, respectiv:

- promovarea **conceptului de dezvoltare globală** a copilului (perspectiva dezvoltării globale a copilului accentuează **importanța domeniilor de dezvoltare a copilului**, în contextul în care, în societatea de azi, pregătirea copilului pentru școală și pentru viață trebuie să aibă în vedere nu doar competențele academice, ci în aceeași măsură, capacități, deprinderi, atitudini);
- realizarea unei legături reale între **domeniile experiențiale și domeniile de dezvoltare**, fără a căuta o suprapunere exclusivă a lor;
- **coordonarea eforturilor comune ale celor trei parteneri** ai procesului de predare-învățare-evaluare, respectiv: **cadre didactice, părinți, copii**, dar și a colaboratorilor și partenerilor educaționali din comunitate a căror implicare este la fel de importantă;
- o nouă serie de categorii de activități de învățare: *Activități pe domenii de învățare (care pot fi activități integrate sau pe discipline), Jocuri și activități alese și Activități de dezvoltare personală*;
- organizarea programului anual de studiu în jurul a șase mari teme (*Cine sunt/ suntem?, Când, cum și de ce se întâmplă?, Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?, Cum planificăm/ organizăm o activitate?, Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?* și *Ce și cum vreau să fiu?*); ordinea prezentării lor nu are nici o legătură cu momentul din anul școlar când pentru o temă sau alta se pot derula cu copiii diferite proiecte;
- respectarea **Programului zilnic** (cu reperatele orare) stabilit de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului;
 - existența în programul zilnic a **activităților/momentelor/secvențelor de mișcare** (joc de

mișcare cu text și cânt, activitate de educație fizică, moment de învioreare, întreceri sau trasee sportive, plimbare în aer liber etc.).

Odată exercițiul încheiat, **trebuie să reținem** că:

1. NU mai avem orar și schemă orară, avem PROGRAM ZILNIC de activitate menționat în anexa prezentului curriculum;
2. **NUMĂRUL de activități de învățare din planul de învățământ** reprezintă activități pe discipline/categorii de activități (educarea limbajului, matematică, cunoașterea mediului, muzică, educație fizică, educație pentru societate, activități artistico-plastice sau activități practice), care sunt în număr de opt și care sunt practic înglobate în domeniile experiențiale. Așadar, e OBLIGATORIU să urmăresc într-o săptămână parcurgerea lor (atenție: muzica, activitățile artistico-plastice și activitățile practice pot fi alternate de la o săptămână la alta, proiectând derularea a cel puțin două din cele trei pe care le avem la dispoziție!) – de sine stătătoare sau în combinația dată de un domeniu experiențial sau de domeniile experiențiale între ele (iar la grupele cu program prelungit urmăresc acest echilibru și în programul de după-amiază al copiilor!). Totodată, în funcție de nivelul grupei, de tema mare abordată și de subtema săptămânii, se poate să acorda, de la o săptămână la alta, o mai mare pondere uneia/unor discipline/domenii experiențiale (vezi exemplul de completare a planificării săptămânale din **ANEXĂ**);
3. **temele din programul anual de studiu** NU trebuie parcurse în ordinea dată, iar pentru intervalul de vârstă 3-5 ani, nici măcar Nu trebuie atinse toate în mod obligatoriu într-un an școlar (ne putem opri la cel puțin 4);
4. ordinea desfășurării etapelor de activități (etapa I, etapa a II-a, etapa a III-a etc.) nu este întotdeauna obligatorie, cadrul didactic având libertatea de a opta pentru varianta potrivită;
 5. într-un an școlar, se pot derula **maximum 7 proiecte** cu o durată de maximum 5 săptămâni/proiect sau un număr mai mare de proiecte de mai mică amploare, variind între 1-3 săptămâni, în funcție de complexitatea temei abordate și de interesul copiilor pentru tema respectivă. De asemenea, pot exista și săptămâni în care copiii nu sunt implicați în nici un proiect, dar în care sunt stabilite teme săptămânale de interes pentru copii. Totodată, pot exista și proiecte de o zi și/sau proiecte transsemestriale.

III. PROGRAME ȘI PROIECTE EDUCAȚIONALE, TEME DE REFLECȚIE

Fiecare an școlar ne asigură confortul și siguranța prin demersuri de continuitate și ne provoacă prin elementele de noutate care, iminent, își fac apariția.

Ca elemente ale continuității, **PROGRAMELE EDUCAȚIONALE** și **CONCURSURILE** inițiate și derulate până în prezent la nivelul învățământului preșcolar își continuă activitățile. În acest sens, considerăm că este oportun să punem la dispoziția colegelor noastre o listă cât mai completă cu acestea:

- Ø Programul național de educație a părinților „Educați așa” (Fundația Copiii Noștri și MEdCT);
- Ø Programul de educație a viitorilor părinți (ARED, UNICEF și MEdCT);
- Ø Programul național de stimulare a interesului pentru lectură „Să citim pentru mileniul trei” (MEdCT, inspectorate, grădinițe, comunități locale);
- Ø Programul național de educație ecologică „Ecogrădinița” (MEdCT,

- inspectorate, grădinițe, comunități locale);
- Ø Programul național de stimulare a interesului pentru educație fizică și sport „Kalokagathia” (MEdCT, inspectorate, grădinițe, comunități locale);
 - Ø Programul național de îmbunătățire a accesului la educație PHARE „Accesul la educație al grupurilor dezavantajate” (PHARE, Guvernul României);
 - Ø Programul de educație timpurie incluzivă – PETI (Banca Mondială, MEdCT);
 - Ø Programul de reformă a educației timpurii – PRET (Banca Europeană de Dezvoltare, MEdCT);
 - Ø Programul de dezvoltare a abilităților emoționale și sociale ale copiilor (Centrul Parteneriat pentru Egalitate, UNICEF, MEDCT);
 - Ø Proiect de stimulare a interesului pentru lectură și de compensare a parcurgerii Programei instructiv-educative în grădinița de copii „Pipo” (CD Press, MEdCT);
 - Ø „Piti-Clic” și „Dublu-Clic”, concursuri de creativitate pentru cadrele didactice (INFOMEDIA Pro, MEdCT);
 - Ø „Cu Europa la joacă...”, concurs de stimulare a abilităților intelectuale și de creativitate pentru copiii preșcolari și școlari mici (Editura Diana, MEdCT);
 - Ø „Piticot”, concurs de cunoștințe pentru copiii preșcolari (Asociația Olimp, MEdCT).

De asemenea, după cum deja v-ați obișnuit, ne gândim să lansăm pentru acest an școlar două mari teme de reflecție, care pot fi abordate în cadrul activităților metodice sau a cercurilor pedagogice: **ACTIVITĂȚILE INTEGRATE ȘI DIVERSITATEA.**

INSPECTOR GENERAL,

Viorica Preda

ANEXĂ

TEMA: CINE SUNT/SUNTEM ?

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ VIZATE:

- *să participe la activitățile de grup, inclusiv la activitățile de joc, atât în calitate de vorbitor, cât și în calitate de auditor; să audieze cu atenție un text, să rețină ideile acestuia și să demonstreze că l-a înțeles; să manifeste interes pentru citit; să utilizeze efectiv instrumentele de scris, stăpânind deprinderile motrice elementare necesare folosirii acestora.*
- *să-și îmbogățească experiența senzorială, ca bază a cunoștințelor matematice referitoare la recunoașterea, denumirea obiectelor, cantitatea lor, clasificarea, constituirea de grupuri/mulțimi, pe baza unor însușiri comune (formă, mărime, culoare) luate în considerare separat sau mai multe simultan; să cunoască unele elemente componente ale lumii înconjurătoare*

(obiecte, ființa umană ca parte integrantă a mediului), precum și interdependența dintre ele; să comunice impresii, idei pe baza observărilor efectuate.

- să cunoască și să respecte normele necesare integrării în viața socială, precum și reguli de securitate personală; să aprecieze în situații concrete unele comportamente și atitudini în raport cu norme prestabilite și cunoscute; să cunoască și să utilizeze unelte simple de lucru pentru realizarea unei activități practice.
- să redea teme plastice specifice desenului; să exerseze deprinderile tehnice specifice modelajului în redarea unor teme plastice; să intoneze cântece pentru copii; să acompanieze ritmic cântecele.
- să cunoască și să aplice regulile de igienă referitoare la igiena echipamentului; să-și formeze o ținută corporală corectă (în poziția stând, șezând și în deplasare).

CENTRE DE INTERES DESCHISE și MATERIALELE puse la dispoziția copiilor:

BIBLIOTECĂ	ARTĂ	JOC DE ROL („Căsuța păpușii”)
<ul style="list-style-type: none"> - cărți și reviste cu imagini ale corpului uman în diferite ipostaze, cu scene de familie etc. - caiete de lucru (fișe adecvate temei) - albume cu poze (tema: Familia mea) - felicitări, vederi, coli de scris, plicuri poștale 	<ul style="list-style-type: none"> - creioane negre și colorate, pensule - acuarele/tempera - plastilină - planșete - materiale-suport pentru amestecul culorilor și pentru diluarea culorii cu apă - caiete de desen, coli de carton și de hârtie A4, A3, A5 - instrumente muzicale (tobă, triunflu, triolă etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> - „căsuța” utilată corespunzător pentru activități care se pot desfășura în familie (gătit, curățenie, petrecerea timpului liber – citit, jocuri, vizionare TV) - păpuși - tablou/tablouri uzuale cu membri ai familiei sau scene de familie așezate în spațiul centrului
CONSTRUCȚII	ȘTIINȚE	NISIP ȘI APĂ
<ul style="list-style-type: none"> - cuburi de lemn/plastic - cuburi cu litere - mașini, utilaje etc. - personaje-miniatură de plastic sau lemn 	<ul style="list-style-type: none"> - siluete mici de carton în forma corpului uman - album sau atlas anatomic - lupă, microscop 	<ul style="list-style-type: none"> - suport de lemn cu nisip - apă - forme de plastic

INVENTAR DE PROBLEME:

Ce știm?

Ce nu știm și vrem să aflăm ?

- că suntem oameni și despre cum arată un om (corpul uman);
- despre drepturile copilului;
- că avem o familie;
- despre corpul uman (funcționalitatea unor părți constitutive)
- membrii familiei și ce rol are fiecare în familie;
- despre cum apare familia și cât de mare poate fi ea, despre arborele genealogic
- cum trebuie să ne purtăm în familie.

ACTIVITATE METODICĂ:

Tura I	Tura a II-a
<p><i>Săptămâna 1</i></p> <p>Pregătirea materialelor pentru activitățile de învățare planificate, proiectarea activităților pentru săptămâna viitoare, studiu individual – aprofundare Curriculumul pentru învățământul preșcolar, introducerea lucrărilor copiilor în mapele individuale și înregistrarea unor date cu privire la evoluția unora dintre ei, participare la ședința comisiei metodice din data de 8.10.2008.</p>	<p>Pregătirea materialelor pentru activitățile de învățare planificate, proiectarea activităților pentru săptămâna viitoare, studiu individual – aprofundare Curriculumul pentru învățământul preșcolar, participare la ședința comisiei metodice din data de 8.10.2008.</p>

Săptămâna 2

Săptămâna 3

Săptămâna 4

Săptămâna 5

DATA	ZIUA	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (tura I)
06.10. 2008	Luni	<p>ADP: "Facem prezentări" (întâlnire de dimineață: Numele meu este...Mă bucur să vă cunosc.); „Mă pregătesc pentru activități” (deprinderi de ordine, disciplină și autoservire)</p> <p>ALA: „Familii” (citire de imagini din reviste și discuții libere despre familiile prezentate în diferite imagini); „Eu” (desen și colaj – definitivarea propriei figuri prin selectarea și lipirea ochilor a nasului și a gurii, precum și prin colorarea cu creionul colorat a părului); Joc de mișcare: „Șotronul”, jocuri la nisipar: „Casă pentru familia mea”</p> <p>ADE: Activitate integrată (DLC, DEC) “În familie...” (lectura educatoarei „Dl.Goe” de I.L.Caragiale; predare cântec „Un copil politicos”)</p>
07.10. 2008	Marti	<p>ADP: "Ce culoare au ochii mei ? Ce culoare are părul meu?" (întâlnire de dimineață); „Mă pregătesc pentru activități” (deprinderi de ordine, disciplină și autoservire)</p>

ALA: „Mari descoperiri” (studierea unui fir de păr la microscop, studiarea pielii cu lupa, lucru cu cartea interactivă „Corpul uman”); “Băiat/fată” (joc de masă – părțile corpului, caracteristici individuale, îmbrăcăminte); Jocuri la aparatele de joc și cu diferite obiecte specifice jocului în aer liber: “Ce pot face” (cățărare, alunecare pe tobogan, sărituri cu coarda, șotron etc.)

ADE: Activitate integrată (DS, DPM) “Corpul meu” (educație fizică – predare „Mersul”; observare „Copilul”)

08.10. Miercuri **ADP: ”Mă numesc...și am...ani. Mama/tata/fratele/sora mea/meu se numește...”** (întâlnire de dimineață); „Mă pregătesc pentru activități” (deprinderi de ordine, disciplină și autoservire)
2008

ALA: “Omuleți pe nisip” (urme ale degetelor, palmelor proprii pe nisipul ud sau desenarea unor omuleți - schematic – cu degetul pe nisipul ud); “Îmi scriu numele” (copiere după model, scriere liberă sau lipirea literelor corespunzătoare numelui propriu pe caietele de lucru, pe mapa cu lucrări proprii, pe ecusonul pentru prezență sau de la tabelul responsabilităților etc.); Joc liniștitor „Jocul mut”, jocuri de mișcare: “Joacă, joacă băietel!”, „Țăranul e pe câmp”

ADE: Activitate integrată (DS, DEC) “Grupăm omuleți”(colorarea unor omuleți de carton cu pământul de vată în cel puțin trei culori; exerciții cu material individual – constituire de grupe după culoare și aprecierea globală a cantității)

09.10. Joi **ADP: ”Portretul mamei/tatălui”** (întâlnire de dimineață); „Mă pregătesc pentru activități” (deprinderi de ordine, disciplină și autoservire)
2008

ALA: ”Eu cu familia mea”(citire de imagini/poze); “Părinții mei”(desen/pictură); Plimbare în aer liber (observăm cum merg copiii cu mămicile lor pe stradă)

ADE: Activitate integrată (DOS) “Cum ne comportăm în familie?” (convorbire; alcătuirea unui album de familie colectiv, cu imagini din reviste/poze)

10.10. Vineri **ADP: ”Povestea mea”** (întâlnire de dimineață: nume, caracteristici, părinți, eventual adresă); „Mă pregătesc pentru activități”(deprinderi de ordine, disciplină și autoservire)
2008

ALA: “E sărbătoare în familia mea!” (pregătiri pentru sărbătoare, prepararea unor gustări, derularea evenimentului); desen prin copierea umbrei corpului în mișcare/static sau a unor părți ale corpului propriu pe coli mari de carton și, eventual, colorarea lor; conturul umbrei realizat cu materiale de construcție; „Împreună pentru un mediu curat!” (aranjarea jucăriilor în clasă și ecologizarea spațiului verde din curte)

ADE: DLC “Sfatul degetelor”(memorizare)

SUBTEMA: Eu și Familia mea

PERIOADA: 6 – 10 oct.2008

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (tura a II-a)

SEMNĂTURA

ALA: Citire de imagini, colorare imagini din cărți, desen, puzzle (respectând tematica săptămânii)

ADE și ADP: „Eu” (continuarea lucrărilor rămase nefinalizate dimineața și executarea unor noi lucrări cu cei care doresc); repetare cântec nou învățat „Un copil politicos” și exersarea acompaniamentului de către cei care doresc; mimă sau exercițiu euritmă „Copilul politicos”; „Singurel mă îngrijesc” (deprinderi de igienă și de autoservire)

ALA: Jocuri de masă: „Jocul umbrelor” (corelare umbre cu imagini potrivite – oameni sau părți ale corpului uman) și „Corpul uman” (băiat-fată), joc senzorial: „Cald-rece/aspru-neted”, numărătoare: „Am un nas pe obraz”

ADE: „Corpul meu” (prezentare și discuție, în grup restrâns, în funcție de interesul manifestat de copii, a planșei după care s-a făcut observarea dimineața; lucrare colectivă – colorare/lipire – „Corpul meu”, format A1)

ADP: „Singurel mă îngrijesc” (deprinderi de igienă și de autoservire); Opțional engleză „My name is...”

ALA: „Îmi scriu numele” (cuburi cu litere, litere magnetice, litere autocolant), desen „Omulețul” (schematic, după model, pe caiet de matematică, în trei culori), selectare și, eventual, decupare imagini din reviste și poze cu familii sau familia proprie pentru album

ADE: Povestire „Bunicul” de B.Șt.Delavrancea

ADP: „Singurel mă îngrijesc” (deprinderi de igienă și de autoservire);

ALA: Rezolvare de fișe interdisciplinare „În familie”; puzzle, labirint, jocuri de masă (respectând tematica săptămânii)

ADE: „Grupăm și așezăm” (exerciții cu material individual – constituire de grupe după culoare și aprecierea globală a cantității); continuarea activității de dimineață în care au realizat un album de familie colectiv

ADP: „Singurel mă îngrijesc” (deprinderi de igienă și de autoservire); „Bunicul” (pictură); discuții libere despre tema sugerată la activitatea de pictură

ALA: „Puișori, veniți la mama!”, „Fetițe și băieți” – jocuri de mișcare; „Ghici, ghicitoarea mea !” – ghicitori despre om și familie; „Trasee în nisip” (de la grădiniță-acasă)

ADE: „Sfatul degetelor” (dramatizare și reprezentarea poeziei prin dactilopictură)

ADP: „Singurel mă îngrijesc” (deprinderi de igienă și de autoservire)

Notă: ALA – Activități liber alese; ADE – Activități pe domenii experiențiale; ADP – Activități de dezvoltare personală; DLL – Domeniul Limbă și comunicare, DȘ – Domeniul Știință, DOS – Domeniul Om și societate; DEC – Domeniul Estetic și creativ; DPM – Domeniul Psihomotric

Detaliile oferite în acest exemplu au fost necesare în contextul în care s-a dorit explicitarea modului în care au fost urmărite corelațiile pe